



**Česká školní inspekce  
Plzeňský inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Čj. ČŠIP-454/13-P**

<b>Název právnické osoby vykonávající činnost školy:</b>	<b>Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25</b>
<b>Sídlo:</b>	<b>Lazaretní 25, 312 00 Plzeň</b>
<b>IČO:</b>	<b>49 778 200</b>
<b>Identifikátor:</b>	<b>600 022 960</b>
<b>Právní forma:</b>	<b>příspěvková organizace</b>
<b>Zastoupená:</b>	<b>Ing. Ivou Šmrhovou, ředitelkou školy</b>
<b>Zřizovatel:</b>	<b>Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň</b>
<b>Místo inspekční činnosti:</b>	<b>Lazaretní 25, Plzeň</b>
<b>Termín inspekční činnosti:</b>	<b>22. – 24. května 2013</b>

### **Předmět inspekční činnosti**

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou a Mateřskou školou pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona se zaměřením na čtenářskou a matematickou gramotnost.

Inspekční činnost byla zaměřena na základní a mateřskou školu pro zrakově postižené v místě poskytovaného vzdělávání v Plzni, Lazaretní 25.

### **Aktuální stav školy**

Rozhodnutím Krajského úřadu Plzeňského kraje došlo s účinností od 1. ledna 2012 ke sloučení Speciální mateřské školy pro děti s vadami řeči, Plzeň, Ke Špitálskému lesu 3 se Základní školou a Mateřskou školou pro zrakově postižené, Plzeň, Lazaretní 25, která se stala nástupnickou organizací. V té souvislosti se změnil název sloučené organizace

na Základní školu a Mateřskou školu pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25.

Právnícká organizace vykonává v souladu se zápisem do školského rejstříku činnost těchto škol a školských zařízení: základní škola (dále „ZŠ“), mateřská škola, školní družina, školní klub, internát, speciální pedagogické centrum, školní jídelna a školní jídelna - výdejna.

Základní škola a mateřská škola v Lazaretní ulici poskytuje prioritně vzdělávání dětem a žákům se zrakovým postižením různého stupně, které je v mnoha případech kombinováno s dalším zdravotním postižením (mentální, tělesné, sluchové, vady řeči), zdravotním znevýhodněním či se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysgrafie a další). Počet žáků s kombinovanými vadami se ve srovnání s předchozími lety zvýšil.

Výuka v ZŠ probíhá dle dvou školních vzdělávacích programů. Podle dokumentu „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání“ (dále „ŠVP ZV“) se ke dni inspekce v devíti třídách vzdělávalo 81 žáků. Průměrná naplněnost těchto tříd činila 9 žáků. Ve školním roce 2010/2011 byla zřízena jedna třída základní školy speciální, ve které probíhá výuka podle dokumentu „Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální“ (dále „ŠVP spec.“) či podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“), které jsou sestaveny podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání - přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Ve školním roce 2012/2013 ji navštěvuje 6 žáků (dva žáci 3. ročníku, jeden žák 5. ročníku, jeden žák 6. ročníku a dva žáci 7. ročníku). Škola vykazuje jednoho žáka se sociálním znevýhodněním. Povolena kapacita ZŠ je využívána z 81 %. Ve sledovaném období tří let se celkový počet žáků mírně snížil.

V ZŠ působí celkem 26 pedagogických pracovníků – 17 učitelů a 9 asistentů pedagoga. Všichni učitelé vyjma jednoho, který krátkodobě zastupuje za vyučující na mateřské dovolené, splňují podmínky odborné kvalifikace. Z 9 asistentů pedagoga je 8 kvalifikovaných, 1 započal příslušné studium. Pozitivem je dlouhodobě vysoká kvalifikovanost pedagogického sboru a jeho stabilní složení.

Školní družina, jejíž služby jsou poskytovány žákům zdarma, má dvě oddělení. V době inspekce v ní bylo zapsáno 23 žáků prvního stupně, kapacita byla naplněna ze 77 %. Ve školním klubu bylo zapsáno 9 žáků prvního stupně, v internátu s kapacitou 26 lůžek bylo přihlášeno 21 dojíždějících. Provoz speciálního pedagogického centra zajišťuje na plný úvazek jedna sociální pracovníce a na částečný úvazek dvě speciální pedagožky a dvě psycholožky.

Vzdělávání v MŠ pro zrakově postižené v Lazaretní ulici (dále „MŠ“) je realizováno dle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „Sluníčko“. Ve školním roce 2012/2013 bylo přijato celkem 20 dětí, z nichž 13 má zrakové postižení, 3 mají souběžné postižení více vadami, 3 vady řeči a 2 děti jsou bez postižení. V posledním roce předškolního vzdělávání je zařazeno 11 dětí včetně 3 s odloženou školní docházkou. Všem zájemcům o tento typ mateřské školy bylo vyhověno, kapacita byla plně využita. Denní provoz MŠ je od 6:30 do 15:45 hodin, úplata za předškolní vzdělávání vybírána není.

V MŠ působí 3 vysokoškolsky vzdělané učitelky a 3 asistentky pedagoga. Speciální péči vykonává zdravotní sestra a klinická logopedka na částečný úvazek. Děti jsou zařazeny do dvou tříd, z nichž jedna je částečně heterogenní, ve druhé jsou zapsány děti v posledním ročníku před nástupem do ZŠ. Jedno z nich bylo zařazeno do MŠ v průběhu 1. pololetí na základě dodatečného odkladu školní docházky.

Príspevková organizace získává prostředky pro zlepšení materiálního vybavení převážně prostřednictvím projektů, popř. sponzorských darů. Prostředky od zřizovatele nad běžný rámec zajišťující provoz nejsou škole poskytovány. V roce 2012 byly v ZŠ ukončeny např. programy ARET (vytváření automaticky čtených učebních pomůcek pro matematiku a fyziku) a Vzdělávání pro konkurenceschopnost (výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání). Od školního roku 2012/2013 jsou v ZŠ realizovány projekty Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách a Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost - Samočet (pokračování projektu ARET rozšířené na německý jazyk, anglický jazyk, chemii a přírodopis). Novými lavicemi a židlemi byla v roce 2011 vybavena 1. třída, zakoupena nová tabule na psaní a židle do školní jídelny. Dále byly pořízeny nové učební pomůcky pro nevidomé žáky ZŠ, např. kalkulátor s ozvučením, indikátor barev a elektronický míč. V MŠ v Lazaretní ulici nedošlo v materiální oblasti od poslední inspekce konané v prosinci 2010 k žádným výrazným změnám. Projekt Hej – rup, jehož cílem je zlepšení podmínek vzdělávání v MŠ a ZŠ v Lazaretní ulici, je v počátečním stádiu realizace.

### **Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání v základní škole ve vztahu k ŠVP**

Dva školní vzdělávací programy, podle kterých probíhá výuka v ZŠ, jsou zpracované v souladu se školským zákonem a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Oba dokumenty byly průběžně aktualizovány, s platností od 1. září 2012 byly upraveny také pro žáky s vadami řeči. ŠVP ZV nabízí žákům druhého stupně volitelné předměty Práce na počítači, Matematika seminář, Český jazyk seminář, Německý jazyk seminář, Zeměpis praktika, Fyzika praktika a Přírodopis praktika. Původní nabídka nepovinných předmětů zaměřená na poskytování speciální péče (prostorová orientace a samostatný pohyb, tyflopeditická péče, logopedická péče, hmatová výchova, hra na hudební nástroj) byla rozšířena o německý a ruský jazyk.

Při hospitacích ve třídách obou stupňů ZŠ bylo patrné, že se pedagogové snaží vlastními silami zajistit optimální podmínky pro vzdělávání zrakově postižených. Jejich snaha je však omezena prostorovými a materiálními možnostmi, které nejsou optimální. Učitelé dbají na dodržování zásad zrakové hygieny. Využívají závěsy nebo žaluzie pro rozptýlení přirozeného slunečního světla, při vyučovacích hodinách mají rozsvícené stropní osvětlení, zvětšují texty pro slabozraké pomocí kopírovacího přístroje nebo připravují vlastní texty na počítači, využívají vhodný typ písma Arial. Nedostatečně byla zařazována práce se sklopnou (zvedací) deskou.

Hospitace na prvním stupni proběhla v předmětu Matematika a ve speciální třídě v předmětu Český jazyk. Od minulé inspekce z roku 2010 nastal u pedagogů pozitivní posun v používání metod a forem práce. Stavba většiny sledovaných vyučovacích hodin byla založena na střídání frontální práce s individuálně plněnými úkoly, k opakování učiva byla využita i práce skupinová. Prostorové možnosti všech učeben prvního stupně neumožňují rozdělit třídu na část pracovní a relaxační a snižují i možnosti využití diferencovaných vzdělávacích aktivit. Relaxace byla kompenzována činnostmi, které vyžadovaly změnu polohy těla žáků (v lavicích, před tabulí, na malých podložkách či koberecích). Efektivita výuky byla dosažena promyšlenou a pečlivou přípravou vyučujících, logickou stavbou hodin i průběžnou motivací. Tematické propojování obsahu učiva, samostatnost žáků při plnění zadaných úkolů a přívětivé pracovní klima patřily mezi převažující pozitiva výuky. Žáci měli možnost spolupracovat, vzájemně komunikovat,

pomáhat si a aktivně přistupovat k jednotlivým činnostem. Učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy, při výkladu nového matematického učiva byla funkčně využita interaktivní tabule. Organizace činností byla promyšlená a odpovídala mentální úrovni žáků. Byla jim věnována důsledná individuální péče, respektovány jejich potřeby a nabízeny přiměřené úkoly a aktivity. K úspěšnému vzdělávání žáků přispívá velkou měrou i kvalitně odváděná a systematická podpora asistentů pedagoga a jejich efektivní koordinace činností s třídními učitelkami. Hodnocení používané v hospitované výuce mělo motivační charakter a bylo zdůvodněné, časté bylo i vedení žáků k sebehodnocení. V oblasti matematické gramotnosti byli žáci vedeni k správnému algoritmickému porozumění operace a jejímu propojení s reálnou situací, k pochopení problému a jeho řešení, procvičování a upevňování numerického počítání. K rozvoji klíčových kompetencí přispívají i realizované školní akce i školní projekty.

Vzdělávání v hospitovaných hodinách matematiky a práce s počítačem mělo v dílčích fázích jak frontální, tak i činnostní charakter. Vyučovací metody a formy práce byly přizpůsobené schopnostem žáků. Nízký počet žáků ve třídách měl pozitivní vliv na příznivé pracovní klima, využívání individuálního přístupu k nim a na dodržování pravidel komunikace. V hodinách dějepisu a zeměpisu převládala frontální výuka. Nové učivo bylo prezentováno převážně formou výkladu učitele. Účinně aktivizovat všechny žáky se dařilo jen částečně. Těžiště výuky často tkvělo v předávání faktů, v některých případech i nesprávných. Chybělo sebehodnocení žáků a shrnutí učiva na konci hodiny. Učitelky českého jazyka a literatury byly na výuku připraveny, navozovaly přátelskou atmosféru, respektovaly osobnost žáků. V hodině zaměřené na literaturu dostali žáci nejprve prostor pro samostatný ústní projev a recitaci, vhodně bylo využito jejich vzájemného hodnocení. Práce s textem byla zahájena objasňováním specifické slovní zásoby a vyhledáváním souvislostí s dříve probranou látkou. Učitelce se podařilo zapojit pouze malou část žáků, nedostatkem bylo zvolení jednotvárné formy práce. Při hodině s převahou gramatického učiva vycházela vyučující ze zkušeností žáků, cíleně rozvíjela jejich všeobecné znalosti, dbala na logické vyvozování jevů. Žáci dobře spolupracovali a na základě jasných pokynů plnili zadání. Hodnocení jejich práce bylo převážně pozitivní. Také ze sledované výuky na druhém stupni vyplynulo, že kvalitu výchovně vzdělávacího procesu snižuje nedostatek prostoru v učebnách.

Úroveň výsledků vzdělávání je školou sledována a vyhodnocována. Na konci školního roku 2011/2012 prospělo s vyznamenáním 32 žáků, prospělo 57 žáků. Z chování byli všichni hodnoceni stupněm 1 - velmi dobré. Z 10 vycházejících byl 1 žák přijat do čtyřletého gymnázia, 3 do středních odborných škol ukončovaných maturitní zkouškou, 4 do oborů ukončovaných výučním listem a 2 do ostatních typů středních škol v délce vzdělávání dva roky. Škola se již od školního roku 2011/2012 aktivně zapojila do testování žáků 5. a 9. ročníků.

Škola se každoročně zapojuje do soutěží pro zrakově postiženou mládež (např. psaní na klávesnici, recitační soutěž, výtvarná soutěž „Radost tvořit“) a do celostátních sportovních soutěží v atletice, goalballu a plavání, pořádá soustředění v prostorové orientaci a goalballu, školní závody v plavání a show-downu pro zrakově postižené. Žáci se účastní letního a zimního sportovního soustředění, které pro ně organizuje Český svaz zrakově postižených sportovců. Ve školním roce 2011/2012 se zástupci školy stali mistry republiky v žákovském goalballu a v roce 2012/2013 získali ocenění ve výtvarné soutěži „Radost tvořit“.

## **Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání v mateřské škole ve vztahu k ŠVP**

Vzhledem k tomu, že v MŠ pro děti s vadami řeči bylo provedeno institucionální hodnocení ve školním roce 2010/2011, kdy byla tato součást ještě samostatnou příspěvkovou organizací (viz Inspekční zpráva ČŠIP-895/10-P), byla aktuální inspekční činnost zaměřena na MŠ pro zrakově postižené.

ŠVP PV obsahuje všechny kapitoly určené Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Vzdělávací obsah však neodpovídá jeho požadavkům, neboť v něm nejsou stanoveny očekávané výstupy a vzdělávací nabídka.

Inspekci bylo pozitivně hodnoceno, že ačkoli je každodenní poskytování speciální péče časově náročné, neovlivňuje běžný chod MŠ. Děti obou tříd se v dopoledních hodinách účastní individuální tyflopédické či logopedické péče pod vedením zdravotní sestry, klinického logopeda a učitelky. Tyflopédická péče spočívá v nápravě poruch binokulárního vidění (pleopticko-ortoptická cvičení) na základě indikace očního lékaře. U všech dětí je v dokumentaci založena podrobná zpráva očního lékaře s diagnózou a doporučeními týkajícími se náprav i bezpečnosti (omezení fyzické námahy, otřesů hlavy apod.). Učitelky a zdravotní sestry vedou jednotlivým dětem „pedagogický deník“, do kterého zapisují průběh speciální péče a její výsledky. Individuální logopedická cvičení jsou zaznamenávána do notýsku. Dalším z podkladů pro pedagogickou diagnostiku je portfolio, které učitelky vedou každému dítěti.

Při naplňování ŠVP škola vyčleňuje dostatečný časový prostor pro spontánní aktivity. Pro hru bylo vzhledem k materiálním možnostem vytvořeno přiměřeně podnětné prostředí a děti byly nabízenými činnostmi zaujaté. Pedagogický proces již nebyl stejně zdařilý při realizaci činností řízených učitelkou. Důvodem této skutečnosti byla jednotvárná a jednoduchá vzdělávací nabídka. Komunitní kruh, společný pro obě třídy, měl ve svém průběhu uvolněnou a radostnou atmosféru. 5 – 6leté děti se vyjadřovaly bez ostychu, měly přiměřeně bohatou slovní zásobu a osvojená slova dokázaly aktivně uplatnit. Navazující společná pohybová chvílka však neplnila, vzhledem k malému prostoru, svoji funkci. Po rozdělení do jednotlivých tříd zvládaly nejstarší děti jednoduchou formu třídění. Zjištěným dílčím rizikem byla nevýrazná diferenciací nároků na děti, požadavky na ně kladené neodpovídaly jejich věku a skutečným možnostem. Učitelkou uplatňovaný pedagogický styl preferoval získávání izolovaných poznatků a jednoduchých dovedností. Jednotvárné metody a formy práce zapříčinily zdlouhavý průběh řízené činnosti. Děti nebyly učitelkou vedeny ke schopnosti jednoduchý problém vyřešit samostatně, verbalizovat myšlenkové pochody a přicházet s vlastními nápady. V důsledku toho převažoval ústní projev učitelky. Při skupinových činnostech byly hlučné a nedokázaly vědomě udržet pozornost. Dalším rizikem bylo opomenutí zásady pro zrakovou práci slabozrakých - činnost při optimálním osvětlení. Jednou z příčin výše zjištěných nedostatků v práci s 5 – 6letými je zpracování třídního vzdělávacího programu pro obě třídy současně bez rozlišení očekávaných výstupů dle mentálního věku dětí. Řízené činnosti ve třídě mladších dětí byly větší měrou integrované a učitelka využila podněcující metodu činnostního učení. Děti tak byly aktivnější a organizace předškolního vzdělávání pružnější. Při společných činnostech v obou třídách byly zohledňovány individuální potřeby dětí, ovšem některé zásady pro zrakovou práci slabozrakých byly opomíjeny – práce se sklopnou deskou, vhodná velikost obrázků a jejich jednoduchost, využití jasných a zářivých barev.

Kontrolou záznamů v třídních knihách bylo zjištěno minimální zařazování pohybových aktivit, přestože u zrakově postižených dětí je potřebné tyto činnosti zařazovat častěji

z důvodu jejich nižší přirozené touhy po pohybu. MŠ není k tomuto účelu adekvátně vybavena tělovýchovným nářadím a náčiním.

### **Hodnocení předpokladů základní a mateřské školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona**

Škola prezentuje svou činnost na svých webových stránkách, prostřednictvím Českého rozhlasu Plzeň, v regionální televizi a tisku, při Dnech otevřených dveří, kulturních a sportovních akcích a na veletrhu cestovního ruchu v Plzni.

Ředitelka školy spravuje základní školu, dvě mateřské školy a dalších šest školských zařízení, jednotlivé subjekty se nacházejí na čtyřech místech poskytovaného vzdělávání v Plzni. Řídí celkem 90 zaměstnanců, z nichž dvě třetiny tvoří pedagogičtí pracovníci. Efektivní personální strategie, kterou uplatňuje, je založená na smysluplné provázanosti zaměstnanců jednotlivých součástí a na snaze udržovat vysokou míru odborné kvalifikovanosti pedagogů. Organizačně velmi dobře zvládla sloučení s MŠ pro děti s poruchami řeči a tuto novou skutečnost zohlednila také v nové, kvalitně zpracované koncepci školy. Velmi dobrých výsledků dosahuje dlouhodobě v rozvoji spolupráce s partnery, v prezentaci školy na veřejnosti a v získávání finančních prostředků z jiných než státních zdrojů. Na základě inspekční zprávy z roku 2010 a již získaných zkušeností ve vedoucí funkci přijala opatření, jejichž naplněním došlo k pozitivnímu posunu v řízení pedagogického procesu v ZŠ a MŠ.

Organizace vzdělávání v ZŠ odpovídá právním předpisům. Rozvrh hodin pro školní rok 2012/2013 je v souladu s učebními plány v ŠVP. Povinná dokumentace je vedena přehledně, nedostatky byly zjištěny ve znění školního řádu. Kontrolní činnost je plánovitá, doložená zápisy. Zástupkyně ředitelky provádí důsledně četnou hospitační činnost, která se projevila ve výrazném zlepšení výuky na 1. stupni, částečného zlepšení bylo dosaženo i na 2. stupni. Ke kvalitě pedagogické práce přispívá i zájem učitelů a asistentů o vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky, jejich přívětivý vztah k žákům a vstřícná atmosféra v pedagogickém sboru založená na vzájemné spolupráci. Potenciál pro další posun ve vedení výuky je v dalším vzdělávání učitelů zaměřeném na metody a formy práce využívané v běžné škole, popř. jejich účast v ukázkových hodinách.

Školní poradenství v ZŠ zabezpečuje výchovná poradkyně, pro výkon funkce má požadovanou kvalifikaci a mnohaleté zkušenosti. Zároveň je také metodikem prevence a na část úvazku pracuje ve speciálním pedagogickém centru. Zajišťuje tak komplexní poradenskou a preventivní péči a individuální konzultační činnost. Poradenské služby zaměřuje prioritně na spolupráci školy s rodičovskou veřejností a poradenskými zařízeními, kariérové poradenství a pomoc žákům s riziky neúspěšnosti. Závažnější problémy s chováním a prospěchem žáků řeší s třídními učiteli, vedením školy a s rodiči v rámci výchovné komise. Přehledně vede agendu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a spolupracuje s poradenskými pracovišti a třídními učiteli při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Předložené IVP (47) obsahovaly všechny vyhláškou požadované náležitosti, včetně pravidelně probíhajícího vyhodnocování úrovně naplňování těchto plánů. Informace o dané problematice předává výchovná poradkyně na jednáních pedagogické rady. V oblasti prevence rizikového chování se škola zaměřuje na zlepšení vztahů v třídních kolektivech (tzv. „Program včasné intervence pro třídní kolektivy“), na zásady zdravého životního stylu a podporu zájmu o speciální sporty pro zrakově postižené. Minimální preventivní program vychází z analýzy předchozího období, je funkční, postihuje všechny oblasti školy a věkovou strukturu žáků. Je realizován

formou dílen, besed a přednášek. Preventivní aktivity přispívají k předcházení a udržování průběžně nízkého výskytu sociálně patologických jevů a minimální úrazovosti žáků. Dokladem o účinnosti zavedené preventivní strategie je i nízký počet udělených opatření k posílení kázně. Propojený systém výchovného poradenství s prevencí rizikového chování žáků je příkladem dobré praxe.

ZŠ je umístěna v budovách pavilonového typu, které jsou pospojované chodbou. Z místností, původně koncipovaných pro mateřskou školu, vznikly přepažením vždy dvě učebny. Prostor, který je vyčleněn pro třídu s 10 až 14 žáky, je tak velmi omezený. Učebny jsou vybaveny běžnými školními lavicemi, tj. jednou lavicí pro dva žáky. Pouze ve výjimečných případech má žák k dispozici celou lavici (dělí se o ni s asistentem) nebo má k dispozici minimální prostor pro odkládání pomůcek (televizní lupa, Pichtův stroj). Škola není vybavena speciálními stoly se zvedací deskou (úhel zvednutí 60°), pouze přenosnými zvedacími deskami, které však nesplňují podmínku pevného připevnění k lavici. Jsou využívány pouze jako stojánek na čtení, což je při práci s lupou (hranolem) nedostatečné. Škola má počítačovou pracovnu s připojením na internet vybavenou speciálním hardwarem i softwarem pro zrakově postižené. Ve dvou učebnách jsou k dispozici interaktivní tabule, které po domluvě využívají i další třídy školy.

Ředitelka jmenovala od 2. ledna 2012 statutární zástupkyni pro předškolní vzdělávání, což pozitivně ovlivnilo kvalitu řízení mateřských škol. Vymezila jí jasné kompetence, za které zodpovídá v obou mateřských školách. Tímto se sjednotil a zkvalitnil způsob vedení povinné a další dokumentace - třídní knihy obsahují vypovídající zápisy o realizovaných činnostech, zlepšila se kvalita prováděné pedagogické diagnostiky a metodického vedení začínajících učitelů. Silnými stránkami MŠ jsou nadprůměrné personální podmínky a účelné další vzdělávání učitelek. Zástupkyně ředitelky provádí poměrně četnou kontrolní činnost. Přestože ve funkci působí krátce, předložené záznamy z hospitační činnosti prokazují její schopnost metodicky vést a objektivně vyhodnocovat kvalitu vzdělávací a výchovné práce. Pedagogické pracovnice směřuje k pravidelnému vyhodnocování vzdělávací činnosti jednotlivých tříd, které je projednáváno na pravidelných pedagogických radách za účasti ředitelky školy.

Rizikovou oblastí MŠ je její nedostatečné materiální vybavení. Sedací nábytek je zastaralý a neodpovídá věku 5 – 6letých dětí. Pomůcky (pro rozvoj smyslů, grafomotoriky apod.) a hračky nejsou průběžně doplňovány novými. Od poslední provedené inspekce rovněž nebylo odstraněno problematické zařazování pracovních listů, které neodpovídají potřebám dětí se zrakovou vadou. Třídy jsou odděleny neúplnou, částečně prosklenou stěnou, která nezajišťuje jejich dostatečné odhlučnění. Vzdělávací proces jednotlivých tříd je tím negativně narušován. Z tohoto důvodu jsou děti na spontánní a řízené činnosti mnohdy spojovány, čímž by mohlo docházet k překročení počtu dětí ve třídě dané vyhláškou.

Škola udržuje dlouholetou spolupráci s Lions clubem Plzeň – Bohemia (pomoc při zajištění kompenzačních pomůcek), Tyfloservisem a TyfloCentrem (součinnost při zajišťování péče o zrakově postižené, výměna zkušeností, žákovská vystoupení pro klienty), Tělovýchovnou jednotou Start Plzeň (pořádání sportovních akcí), Českým svazem zrakově postižených sportovců, Magistrátem města Plzně (finanční zajištění preventivních programů pro žáky), Západočeskou univerzitou Plzeň - katedrou kybernetiky (projekt EU – automatické čtení učebních textů ARET), nadacemi Leontinka a Světluška (finanční zajištění akcí pro zrakově postižené), oční klinikou Ofta Plzeň a firmou Spektra Praha (realizace zasíťování učebny – kamerové lupy).

## Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Důsledně respektuje zásadu rovného přístupu ke vzdělávání a individuální vzdělávací potřeby dětí a žáků. Vytváří jim bezpečné prostředí a svými preventivními aktivitami a četnými školními a mimoškolními akcemi vytváří podmínky pro jejich zdravý fyzický a psychický vývoj.

Ředitelka má jasnou představu o dalším rozvoji školy. Po sloučení s mateřskou školou pro děti s vadami řeči zefektivnila organizační strukturu, která společně se zavedeným systémem kontrolní a hospitační činnosti a účelným vedením dokumentace přispívá k postupnému zkvalitňování pedagogického procesu. Naplňování dlouhodobých cílů stanovených v koncepci školy umožňují velmi dobré personální podmínky a zájem pedagogických pracovníků o další vzdělávání. Přínosná je také personální a odborná provázanost se speciálním pedagogickým centrem a nadstandardní spolupráce školy s četnými partnerskými subjekty.

Vzdělávání v ZŠ je uskutečňováno dle platného školního vzdělávacího programu, který je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem a požadavky školského zákona. V období od poslední inspekce došlo ve výuce na 1. stupni ke zlepšení ve využívání pestrých metod a forem práce, u některých vyučujících 2. stupně jsou v tomto směru patrné rezervy. Kladem sledovaného vzdělávání bylo dodržování pravidel pro zřakovou práci žáků, začleňování prvků vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků, příznivé klima, osobní nasazení pedagogů a asistentů a jejich zájem o každého jednotlivce. Ke kvalitativnímu posunu došlo také ve zpracování individuálních vzdělávacích plánů a ve způsobu vyhodnocování jejich plnění, současný systém školního poradenství je tak příkladem dobré praxe.

Dětem v mateřské škole pro zřakově postižené je pedagogickými pracovníky vytvářeno velmi příjemné a partnerské klima. V MŠ je aktuálně velmi dobře vedena individuální tyfopedická a logopedická péče. Absence očekávaných výstupů v ŠVP PV vede učitelku k nadbytečnému snižování nároků zejména u 5 – 6letých dětí, které tak nejsou cíleně povzbuzované k přemýšlení a řešení problémů. Dokumentace o průběhu speciální péče prokazuje patrný výsledek náprav. Při společných činnostech ve třídě však nejsou zásady pro zřakovou práci slabozřakových vždy respektovány.

Materiální rozvoj je limitován výší prostředků, které jsou příspěvkové organizaci poskytovány. Finanční prostředky přidělené zřizovatelem pokrývají pouze běžný chod školy. Ačkoli se vedení velmi aktivně snaží zapojovat do různých rozvojových programů a získávat sponzorské dary, k výraznému zlepšení došlo pouze v oblasti vybavení výpočetní technikou. Předpokladem pro zkvalitnění podmínek pro vzdělávání žáků a dětí je vybavení tříd vhodným školním nábytkem, obměna a modernizace speciálních pomůcek, školních pomůcek a hraček, doplnění tělovýchovného nářadí a náčiní a v rámci možností vhodnější úprava učeben.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno porušení těchto právních předpisů:

- a) školní řád základní školy není v souladu s ustanovením § 30 odst. 1 písm. a) a odst. 2 školského zákona,
- b) v dokumentu „Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“ není kapitola Vzdělávací obsah zpracována v souladu s požadavky RVP PV (§ 5 odst. 1 školského zákona).



**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.**

### **Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo**

1. Zřizovací listina Speciální školy pro zrakově postižené, Plzeň, Lazaretní 25 vydaná Plzeňským krajem, Škroupova 18, 301 00 Plzeň dne 31. 5. 2001 (včetně dodatků č. 1 - 10)
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené, Plzeň, Lazaretní 25 vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 2. 11. 2011 s účinností od 1. 1. 2012, čj. 34 520/2011-25 (změna názvu školy)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ve věci návrhu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2012, čj. ŠMS/9693/11 ze dne 21. 11. 2011
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 5. 2013
5. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy pro zrakově postižené, Plzeň, Lazaretní 25 ze dne 29. 2. 2008 s účinností od 1. 3. 2008, čj. ŠMSpers./3/08
6. Potvrzení ve funkci ředitele vydané hejtmánem Plzeňského kraje dne 5. 12. 2011, čj. ŠMSpers./15/11
7. Osvědčení o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení (FS I) vydané Národním institutem pro další vzdělávání dne 8. 11. 2007, č. o. 07-13-14-06/26
8. Jmenování statutárního zástupce ze dne 2. 1. 2013, čj. PL/1/12
9. Kompetence statutárního zástupce s platností od 2. 1. 2013
10. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální Základní školy a Mateřské školy pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 platný od 3. 9. 2012
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 platný od 3. 9. 2012
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Sluníčko“ platný pro roky 2011 - 2014
13. Školní řád ZŠ 2012/2013 ze dne 28. 8. 2012 s účinností od 3. 9. 2012
14. Organizační řád a Provozní řád ze dne 3. 1. 2012
15. Školní řád Mateřské školy pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25, platný od 1. 9. 2011
16. Plán školy - školní rok 2012/2013
17. Úkoly ročního plánu mateřské školy pro školní rok 2012/2013 schválené pedagogickou radou dne 29. 8. 2012
18. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2012/2013
19. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ – 2012/2013
20. Zápisy z jednání pedagogické rady od školního roku 2009/2010 do doby konání inspekce

21. Třídní knihy hospitovaných tříd - školní rok 2012/2013
22. Školní matrika ZŠ vedená v elektronické podobě - školní rok 2012/2013, třídní výkazy a katalogové listy žáků pro školní rok 2012/2013
23. Školní matrika MŠ (žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání, evidenční listy, vyjádření SPC k zařazení do speciální mateřské školy, rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o odložené povinné školní docházce, evidenční listy) za školní rok 2012/2013
24. Vlastní hodnocení mateřské školy zpracované k 31. 8. 2012, projednané pedagogickou radou dne 29. 8. 2012
25. Individuální vzdělávací plány žáků platné pro školní rok 2012/2013
26. Žákovské knížky, popř. notýsky žáků - školní rok 2012/2013 (namátkou)
27. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce - doklady o vzdělání a DVPP
28. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2010/2011 – 2012/2013 a přehledy DVPP jednotlivých pedagogických pracovníků
29. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
30. Koncepce Základní školy a Mateřské školy pro zrakově postižené, Plzeň, Lazaretní 25
31. Zápisy z jednání školské rady od 19. 6. 2012 do doby konání inspekce
32. Dokumentace k přijímání k základnímu vzdělávání pro školní roky 2012/2013 a 2013/2014
33. Plán koncepce výchovného poradenství pro školní rok 2012/2013
34. Činnost výchovného poradce 2012/1013 – měsíční plány
35. Plány hospitační a kontrolní činnosti pro školní rok 2012/2013 a záznamy o kontrolách
36. Minimální preventivní program 2012/2013 a Školní program proti šikanování s účinností od 1. 1. 2012
37. Kniha úrazů a evidence úrazů od školního roku 2010/2011 do doby konání inspekce
38. Výkazy o ředitelství škol, o základní škole a o mateřské škole podle stavu k 30. září 2012
39. Národní rozvojové programy, rozvojové projekty a granty od školního roku 2010/2011 do doby inspekce
40. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 25. 1. 2011, čj. ČŠIP-895/10-P
41. Protokoly ČŠI ze dne 27. 9. 2011 s čj. ČŠIP-654/11-P a ze dne 28. 11. 2011 s čj. ČŠIP-850/11-P a zprávy o provedených kontrolách od školního roku 2011/2012 do doby inspekce

## Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

**Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy**

V Klatovech dne 21. 6. 2013

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Majerová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Mgr. Jana Janková, přizvaná osoba

Janková v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Šefčíková v. r.

**Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

V Plzni dne 25. června 2013

Ing. Iva Šmrhová, ředitelka školy

Iva Šmrhová v. r.

**Připomínky ředitelky školy**

.....

Připomínky nebyly podány.